

Čovjek je u 95 odsto slučajeva izazivač šumskih požara.

Sasvim je izvjesno da bez šuma ne bi bilo života na zemlji, bar ne u obliku koji danas znamo. Odrasla šuma je izrazito dinamičan ekosistem, od velikog značaja i kompleksnog uticaja na funkcionisanje cjelokupne planete.

Alarmantan je podatak da period potreban da se izgorjela šuma obnovi jednak dužini prosječnog ljudskog vijeka. Ovo znači da ako kao tinejžer nehatom izazovete požar, za vašeg vijeka tu više neće biti šume iz vaše mladosti.

Odraslo drvo tokom jednog dana proizvede količinu kiseonika koju za isti vremenski period punim plućima udahnu tri odrasla čovjeka.

Šuma četinarara koja zahvata površinu od samo jednog hektara apsorbuje količinu prašine od 40 tona. Lišćarska šuma iste veličine može apsorbovati i do 100 tona.

Čovjek je u 95 odsto slučajeva izazivač šumskih požara u Crnoj Gori. Čak 65, 4 odsto požara u posljednjih 20 godina izazvano je ljudskom nepažnjom.

Kako je život čovjeka direktno povezan sa životom prirode, svaki pojedinac ima jednaku obaveznu da vodi računa o očuvanju šuma oko sebe. Šume su jedno od najvažnijih bogatstava koje ostavljamo u naslijeđe budućim generacijama.

Da bi se šuma obnovila poslije požara potrebno je 70 godina.

Evidentan je rast broja požara u Crnoj Gori u posljednje tri decenije. U posljednjih 15 godina evidentirano je više od 1500 većih šumskih požara. Samo prošle godine (2014) opožareno je 4.500 hektara šume, što je jednako površini od 5.300 fudbalskih igrališta.

Direktna šteta od požara izražava se u gubitku drvene mase. Tokom posljednjih deceniju i po u Crnoj Gori je oštećeno ili uništeno 1.300.000 kubika drvene mase. Direktna šteta je 2003. godine iznosila blizu milion eura (izračunato po prodajnim cijenama drveta na panju).

Osim direktnih, požari čine i indirektnu štetu koje dovode do umanjelja ili potpunog prestanka ekoloških, socijalnih i ekonomskih funkcija šuma. Indirektnu štetu su povezane i sa erozijom zemljišta, čijim se spiraanjem stvaraju pusti pejzaži na kojima se vegetacija ne može obnoviti. Poslije požara na stradalim površinama obično se javljaju pionirske, najčešće manje vrijedne vrste drveća, a opožareno zemljište je izloženo raznim vidovima degradacije.

Da bi se šuma obnovila poslije požara potrebno je 70 godina.

U zemljama EU procjenjuje se da su indirektnu štetu tri puta veće od direktnih. Budući da je Crna Gora strateški opredjeljena na razvoj turizma i organske poljoprivrede – očuvanje mnogobrojnih funkcija šuma veoma je važno za stabilnost i buduću razvoj zemlje.

Za paljenje šume zakon predviđa kazne od 6 mjeseci do 12 godina zatvora.

Ko zapali šumu namjerno ili iz nehata čini krivično djelo kažnjivo zakonom. Trajanje kazne zavisi od posljedica po imovinu i životu ljudi.

Krivičnim zakonikom CG (čl. 327) predviđena je kazna od šest mjeseci do pet godina zatvora za lice koje požarom ili drugom opasnom radnjom izaziva opasnost po ljudski život, tijelo ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od 20.000 eura.

Ako je navedeno djelo učinjeno na mjestu gdje je okupljen veći broj ljudi, predviđena je kazna od jedne do šest godina zatvora.

Za izazivanje požara iz nehata slijedi kazna i do tri godine zatvora.

Ako je usled djela iz čl. 327 nastupila teška tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta koja prelazi iznos od 40.000 eura, počinitelj može dobiti kaznu od jedne do osam godina zatvora. Ukoliko je usled istog djela nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac može biti kažnjen zatvorom u trajanju od dvije do 12 godina.

Na šumske požare se može odnositi i čl. 253 Krivičnog zakonika Crne Gore, kojim je propisano sljedeće:

- 1) Ko uništi, oštetiti ili učini neupotrebivom tuđu stvar, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do 6 mjeseci;
- 2) Ako je djelom iz stava 1 prouzrokovana šteta u iznosu do 30.000 eura, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do 2 godine;
- 3) Ako je djelom iz stava 1 prouzrokovana šteta u iznosu preko 30.000 eura, učinilac će se kazniti zatvorom od 6 mjeseci do 5 godina.

